

Dotze homes justos

Direcció, administració, publicitat i vendes:
Av. del Baró de Càrcer, 37, 1r, 1a. 46001-Vallència.
Telèfon: 963 535 100. Fax: 963 534 569.
Redacció de Barcelona: Rambla de Catalunya, 121,
1-2, esc. esquerra. 08008-Barcelona.
Telèfon: 932 384 262. Fax: 932 384 263.
Redacció de Palma: Almudaina, 8 entresòl-dreta.
07001-Palma de Mallorca.
Telèfon i Fax: 971 720 763.
Adreça Internet:
<http://www.eltemps.net>
Correu electrònic: eltemps@eltemps.net
Subscripcions: 902 131 025.

Edita: Edicions del País Valencià, SA.
Editor: Eliseu Climent.

Coordinació: Jaume Monzó.
Cap de redacció: Enric Rimbau
Redacció de València: Núria Cadenas, Víctor Maceda,
Jesús Prats (fotografia), Rosa Serrano (documentació),
Violeta Tena i Assumpció Palau (secretària de redacció).

Redacció de Barcelona: Gemma Aguilera, Lluís Bonada, Xevi Camprubí, Àlex Milian i Gemma Morales (secretària de redacció).

Redacció de Palma: Miquel Payeras.
Producció: Josep Agustí i Laia Carreras (correcció lingüística), Miquel Benítez (escàner i portada), Vanessa Prieto (maquetació i gràfics).

Rúbriques: Francesc-Marc Àlvaro, Sebastià Alzamora, Oriol Amat, Xavier Bru de Sala, Toni Canis, Salvador Cardús, Salvador Cot, Martí Domínguez, Xavier Duran, Fabià Estapé, Jaume Fàbrega, Llibert Ferrí, Ramon Folch, Josep Gifreu, Manuel S. Jardí, Glòria Marcos, Joan Marí, Pere Martí, Andreu Mas-Colell, Joan F. Mira, Joan Nebot, J. J. Pérez Benlloch, Marta Pessarrodona, Ferran Sàez Mateu, Antoni Serra Ramoneda, Sebastià Serrano, Bernat Sòria, Mònica Terribas, Adolf Tobena, Ramon Tremosa, Josep M. Ureta, Vicenç Villatoro, Xavier Vinader.

Corresponsals: Ferran Casas (Madrid), Macià Claramunt (Castelló), Miriam Díez (Roma), Joan Lluís Ferrer (Eivissa), Carla Fibla (Rabat), Sebastià Girard (Catalunya Nord), Victòria Jiménez (Londres), Carles Marqués (Menorca), Octavi Martí (París), Rosanna Melià (Terres de l'Ebre), Anna Sàez (Lleida), A. V. Santamaria (Alacant), Toni Solanelles (Andorra).

Col·laboradors: Albert Aguilera, Laura de Andrés, Albert Balanzà, Oriol Bohigas, Miquel Calvet, Violeta Camarasa, Laia Campos, Alexandre Carbó, Antoni Castel, Alfons Cervera, Eliseu T. Climent, Joan Colomer, Joan Corbera, Oriol Cortacans, Martí Crespo, Miquel Àngel Díaz, Daniel Díez Esculies, Júlia Eibert, Joan Esculies, Enric Faura, Laia Fernández, Anna Ferrer, Jordi Finestres, David Garrido, Roser Gasol, Jordi Giménez, Salva Giménez, Pere Gimferrer, Paco Gisbert, Dani Gómez (País Basc), Andreu Gomila, Jordi Llaonart (Kuwait), Maite Insa, Josep Maria López Llaví, Josep Enric Llebot, Josep-Vicent Marqués, Joan M. Oleaque, Pelai Pagés, Aida Palau, Montse Palau, Toni Payà, Juli Peretó, Gaspar Pericay, Carles Pont, Pilar Rahola, Paula Reig, Marià Sánchez, Lali Sandjumege (el Caire), Jordi Sebastià, Màrius Serra, Cristina Simon, Sergi Tarin, Eva Tarragona, Jordi Tejel, Josep Maria Terricabras.

Traductors: David Egea (alemany), Àngels Giménez (alemany), Yolanda Giro (italià), Maite Insa (anglès i francès)

Col·laboradors gràfics: Agencia Efe, Tina Bagué, Joan Celià, Fer, Rafa Gil, Vicente A. Jiménez, Salvador Llosà, Glòria Matamala, Jordi Play.

Disseny: Vanessa Prieto.
Disseny capçalera: Enric Satué
Foto portada: EL TEMPS.

Publicitat i promoció: Salva Martínez (València).
Tel.: 963 535 100. Gemma Garrido, Josep Soler (Barcelona). Tel.: 932 384 262.
Subscripcions: Quica Sena.
Administració: Susanna Alacreu i Pilar Martí

Fotomecànica i impressió: Signo Gráfico S.L.
Alboraia (L'Horta).
Dipòsit legal: V-853-1984.
Preu a la Catalunya Nord: 3,04 euros.
(S'hi inclouen les despeses de transport)

Cap part d'aquesta publicació pot ser reproduïda per cap mitjà, ja siga mecànic, fotoquímica, electroòptica, magnètica, de fotocòpia, o qualsevol altre, sense permís de l'editor.

Nou homes blancs i tres de negres: vet ací els membres del jurat que, el passat 21 de juny, feien públic el veredict: culpable. Dos dies després, el jutge aplicava la pena i condemnava el reu a seixanta anys de presó. La notícia possiblement no ho seria (o no ho seria tant) si no hi afegírem els números; i els noms: Edgar Ray Killen, l'assassí, té, ara, vuitanta anys; i els joves morts, James Chaney, Andrew Goodman i Michael Schwerner, en tenien vint-i-un, vint i vint-i-quatre quan van morir, el 21 de juny del 1964, a mans d'un grup de membres del Klu Klux Klan. Havien viatjat fins a Mississipi per participar en l'"Estiu de la Llibertat", a favor dels drets de la ciutadania negra, i foren detinguts per la policia local —excés de velocitat, deien— quan es dirigien a apagar l'incendi provocat en una església. Ja no van arribar enlloc. Mai més. Amb la connivència policíaca, un grup del KKK els va assassinar, a trets, a la vora de la carretera. Els cadàvers van aparèixer dies més tard, enterrats prop d'un embassament.

Mississipi Burning (Crema Mississipi), el film d'Alan Parker, internacionalitzava l'assassinat dels tres joves i ens el gravava, possiblement, a la memòria. Calia, però, que més enllà de la ficció, la justícia també fera el seu fet. I així ha succeït. El pas del temps, en aquest cas, no ha estat excusa per a la impunitat, i la justícia nord-americana ha donat exemple. Les paraules del fiscal general de l'Estat, Jim Hood, són nítides: "Aquest veredict posa punt final a un dels capítols més humiliants de la història de Mississipi. Estic satisfet d'haver complert amb un treball que haurien hagut de fer els meus predecessors. Aquest home havia d'haver estat jutjat molt abans. És un covard que porta encara a dins el verí del que va fer."

No ha estat, aquest, l'únic exemple recent de justícia retroactiva. Poc abans que es fera pública la sentència del cas Mississipi, la Cort Suprema Argentina declarava inconstitucionals les lleis d'impunitat, de manera que possibilitava així que tiren endavant els processos judicials per delictes de lesa humanitat i violació dels drets humans produïts durant la dictadura militar encapçalada per Videla. Ara, arran de la sentència, els membres de l'exèrcit que participaren en els crims de la dictadura poden tornar a ser citats davant de la justícia. I ésser processats. I detinguts.

No són els únics exemples, però sí els més recents. Des de la nostra perspectiva, habitants com som d'un estat que ha fet del silenci condició *sine qua non* per a la consolidació institucional del postfranquisme, no podem deixar de sentir certa enveja. A l'estat espanyol els responsables dels crims han fet via sense entrebanc. I un vel d'impunitat continua, avui, humiliant les víctimes. Sense parar esment que, amb tant de fang sota els peus, aquesta democràcia sempre estarà en dubte.

Als nostres lectors

El 28 de juny se celebra a tot el món el dia de l'orgull gai. Aquesta data ha servit sempre per reivindicar els drets del col·lectiu homosexual. Enguany la celebració pren una importància especial per la tramitació, al Parlament espanyol, de la llei que permetrà els matrimonis entre persones del mateix sexe. El casament ja és possible als estats belga i holandès, ho serà a l'espanyol, i els governs suís i francès caminen en aquest sentit. Amb aquest motiu hem elaborat un dossier que ens acosta a la situació legal de les parelles del mateix sexe al Regne Unit, França i Itàlia. Un canvi de model que avui a alguns els pot semblar del tot agosarat —com en el seu dia els va semblar agosarat el divorci o l'avortament—, però que, com tots els drets aconseguits al llarg de la història, s'imposarà i acabarà sent ben normal.

Víctor Maceda, redactor